

Lublin, 8 lutego 2022 r.

RIO – II – 600/53/2021

Pan Krzysztof Bożek
Wójt Gminy Horodło
ul. Jurydyka 1
22 - 523 Horodło

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 4 listopada do 17 grudnia 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Horodło. Protokół kontroli podpisano 5 stycznia 2022 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu lub wyeliminowanych - nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Ustalenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – niewłaściwej częstotliwości przeprowadzana inwentaryzacji gruntów – str. 7 protokołu.

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez ustalenie częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji gruntów zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 10 ust. 2 tej ustawy.

- 1.2. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do niektórych kont księgi głównej Urzędu Gminy inną techniką niż określona w polityce rachunkowości – str. 7-8 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Niesporządzenie – na 31.12.2020 r. – zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (w zakresie dochodów z tytułu najmu i dzierżawy) – str. 8 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Niezachowanie – w 2021 r. – ciągłości bilansowej w zakresie kont 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” i 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” – str. 8-9 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zapewniając - przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 tej ustawy.

- 1.5. *Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem systematyki zapisów – str. 10-11 i 17 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytu i pożyczki ujmować:

- naliczenie przez bank odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub inne konto, jeżeli naliczenie i zapłata odsetek dokonywane są w tym samym miesiącu, np. konto 240 „Pozostałe rozrachunki”),

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Ma 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

* w księgach rachunkowych Urzędu:

Wn 751 „Koszty finansowe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- spłata odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 902 „Wydatki budżetowe”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”

i równolegle:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Wn 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub konto, na którym ujęto naliczenie odsetek),

* w księgach rachunkowych Urzędu:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

b) przelewy środków między wyodrębnionymi rachunkami bankowymi budżetu, ujmować w księgach rachunkowych budżetu gminy za pośrednictwem konta 140 „Środki pieniężne w drodze”,

c) dokonywać przypisu należności z tytułu dzierżawy i opłat za zajęcie pasa drogowego na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.),

d) naliczone na koniec kwartału odsetki od należności budżetowych ujmować:

Wn 221 „należności z tytułu dochodów budżetowych”

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (odsetki od należności podatkowych)

Ma 750 „Przychody finansowe” (odsetki od pozostałych należności)

i nie dokonywać ich wyksięgowania jeżeli nie stanowią należności wątpliwych, o których mowa w art. 35b ustawy o rachunkowości,

e) rozrachunki z tytułu ekwiwalentów pieniężnych dla członków OPS ewidencjonować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020, poz. 342 r.) powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.6. Ewidencjonowanie operacji na koncie nieujętych w zakładowym planie kont – str. 10 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy

o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.7. Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków – str. 11-12, 69, 78-79, 94 protokołu.

Dochody oraz wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych rozdziałów i paragrafów, określonych w Załącznikach nr 2, 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- koszty prowizji bankowej od udzielonego kredytu - do § 8010 „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego”,
- wydatki na zakup artykułów spożywczych – do § 4220 „Zakup środków żywności”,
- wydatki z tytułu wykonania usług remontowych oświetlenia ulicznego - do § 4270 „Zakup usług remontowych”,
- dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących mienie komunalne - do rozdz. 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”,
- dochody z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego - do § 0490 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”,

1.8. Niedokonywanie przypisu należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – w miesiącach innych niż kończących kwartał – str. 13 protokołu.

Przypisu należnych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – w wysokości dochodów, które wpłynęły na rachunek bankowy – ujmować w księgach rachunkowych budżetu na bieżąco, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.9. Ujęcie – na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – składników o wartości niezgodnej z polityką rachunkowości – str. 16 protokołu.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątku o wartości określonej w przepisach wewnętrznych, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.10. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – według podziałek klasyfikacji budżetowej i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – według dłużników (w zakresie opłat za zajęcie pasa drogowego) – str. 17 i 79 protokołu.

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – według podziałek klasyfikacji budżetowej i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – według dłużników, stosownie do zasad ich funkcjonowania, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.11. Wykazanie – na koniec 2020 r. – na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” salda należności niezgodnego ze stanem faktycznym, na skutek dokonania zapisu niezgodnie z dowodem źródłowym – str. 18 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z dekretacją zamieszczoną na dowodzie źródłowym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 24 ust. 2 i ust. 3 ustawy o rachunkowości.

1.12. Sfinansowanie kosztów prowadzenia rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ze środków tego rachunku – str. 20 protokołu.

Koszty prowadzenia rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ponosić ze środków planu finansowego Urzędu Gminy, w związku z przepisami art. 1 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746).

1.13. Niezamykanie – w 2020 r. – ksiąg rachunkowych (w tym dziennika jednostki) na koniec poszczególnych miesięcy – str. 90 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub ich korekty w danym miesiącu, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 oraz art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.14. Nieprawidłowości w zakresie jednostkowych sprawozdań za 2020 r., polegające na:

- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-27S – zaniżonej kwoty dochodów otrzymanych (w dz. 756 rozdz. 75621 § 0010 o 46.605 zł) i niewykazaniu zaległości (w dz. 010 rozdz. 01095 § 0750 w wys. co najmniej 417,31 zł),

- sporządzeniu odrębnych sprawozdań Rb-N i Rb-Z dla organu i Urzędu Gminy,
- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-N organu – zaniżonej kwoty należności (o 270,95 zł) a w sprawozdaniu Urzędu Gminy – zaniżonej kwoty pozostałych należności (o 67,50 zł) – str. 13-14, 21-22, 72-74 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Sporządzać - na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki - jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji”, obejmujące swym zakresem zarówno urząd jak i organ, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396).

1.15. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2020 r., przez:

- zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym (o kwotę co najmniej 83,47 zł) i w podatku od nieruchomości (o kwotę co najmniej 3.812,10 zł) oraz zaniżenie w podatku od środków transportowych (o kwotę 2.282,90 zł), w wyniku ich obliczenia z zastosowaniem nieprawidłowych stawek podatkowych oraz niewyliczenia dla niektórych środków transportowych,
- zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o 3.497,55 zł), w wyniku uwzględnienia do ich wyliczenia nieprawidłowej powierzchni gruntów oraz niewyliczenia ich dla niektórych budynków lub ich części zwolnionych uchwałą Rady Gminy,
- zaniżenie skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w podatku rolnym (o kwotę 114 zł) – str. 27-36 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek i skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8, 9 i 10 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym przy obliczaniu tych skutków uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy oraz przyjmować właściwe stawki podatków określone w uchwale Rady Gminy.

Do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatków przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), zaś w podatku rolnym stosować prawidłowe wysokości górnych granic stawek ustalonych według średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy, ogłoszonej komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w związku z przepisami art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb–PDP za 2020 r., mając na uwadze przepisy § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.16. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji, polegające na:

- *nieujawnieniu – w trakcie weryfikacji sald przeprowadzonej na koniec 2020 r. – różnic między faktycznym a ewidencyjnym stanem gruntów oraz niezgodnego ze stanem faktycznym stanu należności na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,*
- *zinwentaryzowaniu – w trakcie inwentaryzacji środków trwałych na koniec 2019 r. – środka trwałego trudno dostępnego oglądowi – nieprawidłową metodą – str. 39-42 protokołu.*

Na koniec każdego roku przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, w tym gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *zastosowanie zwolnienia z podatku od nieruchomości - na podstawie uchwały Rady Gminy – gruntów rolnych,*
- *niewezwanie podatnika do złożenia wyjaśnień, w związku z wykazaniem w deklaracji na podatek od nieruchomości większej powierzchni budynku (zwolnionego uchwałą Rady Gminy), niż wynikająca z dokumentów,*

- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 47-49, 54-55 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, zwracając uwagę na prawidłowość danych w zakresie nieruchomości zwolnionych uchwałą Rady Gminy, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę zwolnień.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 4 i 4b tej ustawy.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ponadto, przy opodatkowywaniu gminnych gruntów budynków i budowli, wykorzystywanych na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, uwzględniać stanowisko Ministerstwa Finansów wyrażone w piśmie z dnia 16 października 2015 r., skierowanym do Unii Miasteczek Polskich w sprawie stosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla mienia gminnego wykorzystywanego na prowadzenie przez gminę gospodarki wodno – kanalizacyjnej (PL-LS.834.107.2015) oraz stanowisko Kolegium RIO w Lublinie z 22 kwietnia 2016 r. w zakresie stosowania niektórych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej RIO w Lublinie, w zakładce „Wyjaśnienia

i interpretacje”). Jeśli te grunty, budynki i budowle nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (co skutkuje tym, że grunty i budynki podlegają wykazaniu w deklaracji na podatek od nieruchomości jako podlegające ustawowemu zwolnieniu na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a budowle nie podlegają wykazaniu w deklaracji na ten podatek, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy) wyegzekwować od podatnika wskazanego w protokole kontroli złożenie stosownych korekt deklaracji na podatek od nieruchomości – str. 50-52 protokołu.

2.1.2. Nieprawidłowe sporządzenie – przez Urząd Gminy – deklaracji na podatek:

- *od nieruchomości – w wyniku niewykazania gminnych gruntów ustawowo zwolnionych z tego podatku i wykazania powierzchni gminnych budynków, będących w posiadaniu osoby prawnej, jako zwolnionych uchwałą Rady Gminy*
- *rolny – w wyniku wykazania powierzchni nierozdysponowanych gminnych użytków rolnych, a w konsekwencji ich opodatkowanie – str. 58-60 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w tym nie wykazywać budynków stanowiących własność gminy będących w posiadaniu osób prawnych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

Nie opodatkowywać podatkiem rolnym gminnych gruntów rolnych, nie będących w posiadaniu innych podmiotów, w związku z przepisami art. 3a pkt 2 ustawy o podatku rolnym.

2.1.3. Niewskazanie – w wykazie podmiotów, którym w 2020 r. udzielono ulg w zakresie podatków – wysokości umorzonych kwot – str. 63 protokołu.

W wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł wskazywać wysokość umorzonych kwot i przyczyny umorzenia, stosownie do przepisów art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. „f” ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

2.1.4. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 66-68, 77-78 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 1998 – 2012 podatników wskazanych w protokole kontroli uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 i art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r. sygn. SK 40/12, w którym Trybunał orzekł, że art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., jest niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji – str. 67 - 68 protokołu.

2.1.5. Wskazywanie – w fakturach wystawianych najemcom – innego terminu płatności niż ustalony w umowie. Ustalenie w wystawionych fakturach czynszu w nieprawidłowej wysokości – str. 70-72 protokołu.

W fakturach wystawianych najemcom mienia komunalnego wskazywać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

Czynsz dzierżawy pobierać w wysokości ustalonej w zawartych umowach, w związku z przepisami art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Ustalić prawidłowy stan rozrachunków z dzierżawcami.

2.1.6. Niepobieranie odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu – str. 72 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.7. Przypadki wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie wniosków niezawierających numeru identyfikacji podatkowej – str. 75 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać na podstawie wniosków, zawierających dane wymagane przepisami art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).

2.1.8. Przypadki nieprawidłowego rozliczania wpłat opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 78 protokołu.

Dokonane przez podatnika wpłaty rozliczać zgodnie z przepisami art. 62 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 55 § 2 tej ustawy.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów zatrudnienia uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, co skutkowało jego wypłacaniem mimo nienabycia prawa oraz według zawyżonej stawki (a w konsekwencji zawyżonego ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy) – str. 82-83, 86-87 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.). Do okresów tych nie wliczać okresu urlopu bezpłatnego, zgodnie z przepisami art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

Wystąpić do pracowników o zwrot nienależnie wypłaconych kwot lub ich wyegzekwować je od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego Kodeksu pracy.

2.2.2. Nieudzielenie – wójtowi gminy – niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za lata poprzednie w terminie ustawowym – str. 87 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 Kodeksu pracy.

2.2.3. Dokonanie wydatków przekraczających kwotę ujętą w planie finansowym Urzędu Gminy (w dz. 750 rozdz. 75023 § 4260 – w dniach 14 i 22.04.2020 r. o 201,50 zł) – str. 90-91 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków, wynikających z przepisów art. 257 powołanej ustawy oraz z upoważnień otrzymanych od Rady Gminy, na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

2.2.4. Dokonanie wydatków ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na cele nieprzewidziane w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (w wysokości 18.082 zł) – str. 92-93 protokołu.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń przeznaczać wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stosownie do przepisów art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2.2.5. Niezawarcie – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – zobowiązania wykonawcy do wskazania w ofercie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, do których będzie przekazywać odebrane odpady oraz niewskazanie tych instalacji w zawartej z wykonawcą umowie – str. 103 protokołu.

W dokumentach zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawierać zobowiązanie wykonawcy do wskazania w ofercie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, do których wykonawca będzie przekazywał odebrane odpady oraz określać te instalacje w zawartej umowie, stosownie do przepisów art. 6d ust. 4 pkt 5 i art. 6f ust. 1a pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

2.2.6. Żądanie – od wykonawców zamówień publicznych – oświadczeń obejmujących wszystkie fakultatywne podstawy wykluczenia określone w art. 24 ust. 5 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w sytuacji gdy w dokumentacji objętych kontrolą zamówień, wskazano możliwość wykluczenia z postępowania tylko w oparciu o przesłankę określoną w art. 24 ust. 5 pkt 1 tej ustawy – str. 103, 105-106, 108 protokołu.

Od wykonawców zamówień publicznych żądać dołączenia do wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo do oferty, oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z postępowania – w zakresie dotyczącym podstaw wykluczenia, o których mowa w przepisach art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.) –

odpowiadającym podstawom wskazanym w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, w związku z przepisami art. 109 ust. 2 i art. 125 ust. 1 tej ustawy, mając na uwadze, że zawarcie w dokumentacji postępowania różniących się informacji w tym zakresie uniemożliwia stwierdzenie, jakie podstawy wykluczenia przewidział zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia przepisów art. 16 pkt 1 i 2 powołanej ustawy.

2.2.7. Zawarcie – w dokumentacji postępowania na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – różniących się informacji w zakresie zastosowania procedury „odwróconej” – str. 103 protokołu.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu z treścią specyfikacji warunków zamówienia, w tym – jeżeli możliwość taka została przewidziana – w zakresie odwróconej kolejności oceny ofert, o której mowa w przepisach art. 139 ust. 1 w związku z art. 134 ust. 2 pkt 11 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 16 pkt 2 tej ustawy.

2.2.8. Wskazanie okresu wystawienia odpisu z właściwego rejestru (6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert), wymaganego od wykonawców w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, czego nie przewidywały obowiązujące przepisy – str. 103-104 protokołu.

Żądając podmiotowych środków dowodowych, w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, prawidłowo wskazywać okres ich wystawienia lub sporządzenia, tj. w przypadku odpisu lub informacji z Krajowego Rejestru Sądowego lub z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych – sporządzonych nie wcześniej niż 3 miesiące przed jej złożeniem, zgodnie z przepisami § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2415).

2.2.9. Wskazanie – w ogłoszeniach o zamówieniach – wymaganych od wykonawców dokumentów nieodpowiadających treści danej rubryki ogłoszenia – str. 104, 106, 108 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w związku z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać informacje zgodne ze stanem faktycznym oraz odpowiadające zakresowi informacji określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy

i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.10. Niewskazanie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów – powodów niedokonania podziału zamówienia na część – str. 104 protokołu.

W dokumentach zamówienia wskazywać powody niedokonania podziału zamówienia na części, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.11. Żądanie od wykonawców – w postępowaniach na przebudowę i na rozbudowę dróg gminnych – złożenia wraz z ofertą oświadczenia o spełnieniu wszystkich warunków udziału w postępowaniu, mimo ich nieokreślenia – str. 106, 108 protokołu.

Podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu (w tym oświadczenia o ich spełnianiu) żądać wyłącznie, jeżeli warunki te zostały przez zamawiającego określone, stosownie do przepisów art. 57 pkt 2 i art. 125 ust. 1 oraz – w zależności od wartości zamówienia – art. 124 pkt 2 lub art. 273 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.3. W zakresie otrzymanych udzielonych dotacji:

2.3.1. Przypadki dokonania zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie wniosków niezawierających wszystkich wymaganych informacji – str. 110 protokołu.

Decyzję w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wydawać na wniosek zawierający informacje wymagane przepisami art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188 z późn. zm.).

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Niezamieszczenie – w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości oraz informacji o terminie wnoszenia opłat zasadach ich aktualizacji – str. 115 protokołu.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zamieszczać min. oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości, informacje o terminie wnoszenia opłat i zasadach ich aktualizacji, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 2 pkt 1, 9 i 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Horodło